

Klopt alles wat je denkt?

Leerdoelen

- Snappen dat dingen soms anders zijn dan je in het begin denkt;
- Vooroordelen van jezelf en anderen herkennen en bijstellen.

Achtergrondinformatie voor de docent

Deze les gaat over het bespreekbaar maken en bijstellen van vooroordelen en stereotypes. Een belangrijk onderwerp in een inclusief (klas)klimaat, maar ook lastig om te bespreken. Het herhalen van en confronteren met vooroordelen bij jongeren versterkt deze namelijk juist, in plaats van ze af te zwakken. In deze les herhalen we daarom zo min mogelijk vooroordelen, maar pakken we het

Wat heb je nodig?

optioneel: ['TedTalk over vooroordelen van Nissrine Aissati'](#);

- Optioneel: kant-en-klare presentatie.

onderliggende mechanisme aan: niet altijd afgaan op je eerste indruk of gedachtes. Zo proberen we de motivatie bij leerlingen aan te wakkeren om de eigen vooroordelen en stereotypen te herkennen en bij te stellen.

Tip: bekijk voor jezelf als lesvoorbereiding de TedTalk 'wat doen we aan vooroordelen die al ontstaan op jonge leeftijd' van Nissrine Aissati bij TEDx Talks.

Activiteit

Start | 20 minuten

Black Story-raadsel

In deze opdracht ontdekken de leerlingen dat niet alles klopt wat ze in eerste instantie denken of zien. Ze ontdekken dat het zin heeft om nog eens na te denken of verder te vragen.

Lees het Black Story-raadsel voor. Houd de oplossing van het raadsel voor jezelf. De leerlingen proberen te achterhalen wat er precies is gebeurd. Dit doen ze door vragen te stellen. Jij mag alleen antwoorden met 'ja' of 'nee'. Komen je leerlingen er niet uit? Geef dan voorzichtig wat tips.

Lees voor aan de klas:

Niek en Irma rijden elke ochtend samen naar hun werk. Vandaag zouden ze daar om 9 uur moeten zijn. Maar het is nu 10 uur en ze zijn er nog steeds niet. Hun baas zit geïrriteerd te zuchten: "De zoveelste keer dat deze twee te laat zijn!" Wat is er aan de hand?

Antwoord:

Onderweg at Irma yoghurt als ontbijt. Door een noodstop van Niek schoot de lepel in het keelgat van Irma. Niek schrok hier erg van en wilde snel aan de kant van de weg gaan staan, maar reed daarbij tegen de vangrail aan. De auto was flink beschadigd. Beiden moesten ze voor controle naar het ziekenhuis. Ze zijn niet in levensgevaar, maar ze hebben ook nog niet naar hun baas kunnen bellen.

Bespreek klassikaal na:

- Wat was je eerste idee over de situatie? Klopte je eerste indruk?
- Waarom is het belangrijk om door te blijven vragen en te onderzoeken of jouw gedachte klopt?

Activiteit

Kern | 35 minuten

Opdracht A

Lees klassikaal het infoblok 'Vraag, luister en ontdek'.

Bespreek daarna klassikaal de vraag: 'Heb je wel eens meegemaakt dat iemand vooroordelen over jou had? Hoe voelde dat voor jou?'

De leerlingen hoeven niet te vertellen met welk vooroordeel ze te maken kregen. Het gaat vooral om de gevoelens die de situatie bij hen oproept. Stuur daar ook op aan in het klassengesprek.

Opdracht B

De leerlingen lezen individueel het sprookje 'Roodkapje'. Daarna beantwoorden ze de vragen. Ze merken zo nogmaals dat niet alles is zoals je denkt en leren dat zelfs als je iets al van jongs af aan hebt geleerd (dat de wolf slecht is), je hier je vraagtekens bij mag zetten.

Bespreek klassikaal na:

- Is je mening veranderd over de acties van de wolf doordat je nieuwe informatie hebt?
- Mag je twijfelen aan en je mening veranderen over dingen die je van jongs af aan hebt geleerd?

Opdracht C

De leerlingen bespreken in groepjes twee situaties waarin sprake is van vooroordelen. Ze bespreken wat het vooroordeel is in de situatie en wat ze zouden doen of zeggen als dit ze in het echt zou overkomen.

Bespreek klassikaal na:

- Wat kun je doen als iemand iets zegt of doet op basis van een vooroordeel over jou?
- Wat kun je doen als je merkt dat je zelf iets doet of zegt op basis van een vooroordeel?

Afsluiting | 5 minuten

Opdracht A

De leerlingen beantwoorden individueel de reflectievragen in het werkboek. Je kunt deze vragen ook klassikaal (na)bespreken.

Minder tijd?

Verdeel deze les over meerdere lesuren. Eerste les: start tot en met opdracht B van de kern. Tweede les: Vanaf opdracht C in de kern tot en met de afsluiting.

Meer tijd?

Bespreek de vragen uit opdracht B van de kern klassikaal na.